
BESPLATAN PDF · 2026

5 stvari koje institucionalni trejderi rade drugačije

Razlike koje retail trejderi propuštaju iz dana u dan — i kako da počneš da radiš drugačije već sutra.

AUTOR

Nikola Broćeta

Osnivač FX Doctor · Trejder od 2003.

UVOD

Pre nego što počneš

Ovaj PDF nije teorija.

Nije lista "10 pravila trejdinga" koju si video već trideset puta. Nije ni motivacioni esej o disciplini.

Ovo je prikaz pet konkretnih razlika između toga **kako institucionalni trejderi pristupaju tržištu** i **šta retail trejderi rade umesto toga** — razlika koje sam u više od dve decenije aktivnog trejdinga (od 2003. godine) video da se ponavljaju kao zakon.

Svaka tačka ima istu strukturu:

1. Šta retail trejderi rade (i zašto ne radi)
2. Šta institucionalni trejderi rade umesto toga (i zašto radi)
3. Kako možeš da primeniš isti princip već u sledećoj nedelji

Bez teorije koja zvuči pametno ali ne menja P&L. Bez "tajni" koje ti svako prodaje. Samo razlike u procesu, koje, kad ih primeniš, prestaješ da gubiš novac na iste načine kao prošle godine.

Ako tražiš motivaciju, zatvori ovaj PDF. Ako tražiš tačno gde grešiš — čitaj dalje.

PRINCIP 01

01

Trguju likvidnošću, ne setapima

Retail trejderi traže patterne na grafikonu. Institucionalni trejderi traže gde je novac.

ŠTA RETAIL TREJDERI RADE

Otvore TradingView. Stave 4-5 indikatora — RSI, MACD, MA crossover, neki Fibonacci. Čekaju da se "setup poklopi". Kad se poklopi, ulaze. Ako stop-loss bude pogođen, kažu "nije bilo discipline" i traže sledeći setup.

Problem: setupi se ponavljaju zato što ih svi vide. Ono što svi vide — postaje meta. Svaki put kad si video "lep double bottom" sa 100 pip stop-lossom, video ga je i institucionalni trejder na Goldman desku. Razlika je što on zna gde si stavio stop. I tamo gura cenu, da te izbaci, pre nego što tržište ode tamo gde stvarno ide.

ŠTA INSTITUCIONALNI TREJDERI RADE UMETO TOGA

Ne traže patterne — traže **lokacije likvidnosti**. To su mesta gde znaju da retail trejderi i algo sistemi imaju stop-lossove. Equal highs, equal lows, prethodne dnevne range ekstreme, breakout false moves. Te lokacije nisu "setupi" — to su **mete**.

Institucionalni trejder pita: gde je masa retail stopova? Cena će prvo otići tamo (jer veliki igrači ne mogu da popune svoje pozicije bez likvidnosti), a tek onda u smer pravog kretanja. Ulaz se ne traži kad "pattern radi" — ulaz se traži kad je likvidnost odneta i smer dokazan.

KAKO DA PRIMENIŠ OVO VEĆ U SLEDEĆOJ NEDELJI

Pre nego što staviš sledeći trade, povuci horizontalne linije na **prethodne dnevne ekstreme** i **equal highs/lows** za svoj par. Te linije su zona likvidnosti. Ako tvoj setup zahteva ulaz *pre* nego što je ta likvidnost odneta — najverovatnije ulaziš u zamku. Sačekaj da cena prođe kroz tu zonu, vrati se, i tek onda ulazi.

Ovaj jedan filter — koji ne košta ništa, ne zahteva indikator, traje 30 sekundi po trade-u — uklanja većinu false breakout gubitaka iz tipičnog retail meseca.

PRINCIP 02

02

*Rizik je matematika,
ne osećaj*

Retail veličinu pozicije bira "po osećaju". Institucionalni je matematički kapitan sa hard ceiling-om.

ŠTA RETAIL TREJDERI RADE

Imaju \$1,000 na računu. "Ovaj trade izgleda dobro, idem sa 0.5 lota." Pojam o tome šta to znači u dolarskom riziku — nejasan. Pojam o tome šta će biti sa računom ako pogode tri stop-lossa zaredom — ne postoji. Posle dva gubitka, frustracija. "Sledeći trade dupliram size da nadoknadim." Šest dana kasnije, account je razlomljen.

Ovaj obrazac — neograničen size, kompenzacija za gubitak povećavanjem rizika, "revenge trade" — uništi više retail računa nego sve loše setup-ove zajedno.

ŠTA INSTITUCIONALNI TREJDERI RADE UMEMSTO TOGA

Risk per trade je **fiksna matematička formula**, ne procena. Tipično: 0.5%-1% od account ekvivalenta po trade-u, izračunato unapred, identično za svaki trade bilo da je high-conviction ili low-conviction.

Iznad toga, **dnevni i nedeljni drawdown cap**. Konkretno: ako dnevni gubitak pređe 2-3% od balance-a — kraj dana, gas-off, ne otvara se nijedan novi trade do sledećeg dana. Ako nedeljni gubitak pređe 5% — kraj nedelje. Bez izuzetaka, bez "ali ovaj sledeći setup je previše dobar", bez kompenzacije.

Razlog: matematika preživljavanja. Trejder koji izgubi 50% kapitala mora da napravi 100% da bi se vratio na break-even. Ograničavanje drawdown-a nije konzervativnost — to je **jedini** matematički model koji omogućava da i dalje budeš na tržištu za godinu dana.

KAKO DA PRIMENIŠ OVO VEĆ U SLEDEĆOJ NEDELJI

Otvori Excel ili kalkulator. Tvoj account balance $\times 0.01$ = max gubitak po trade-u u dolarima. Podeli to sa veličinom stop-lossa u pipovima — dobio si maximum lot size koji smeš da otvoriš. Ne više. Ne čak i ako je "siguran trade".

Drugi broj: balance $\times 0.03$ = dnevni cap. Kad ga probiješ, gas-off do sutra. Treći broj: balance $\times 0.05$ = nedeljni cap. Kad ga probiješ, gas-off do ponedeljka.

Tri brojke. Ne pregovaraj sa njima. To je razlika između računa koji preživi godinu i računa koji ne preživi tri meseca.

PRINCIP 03

03

Vreme dana je važnije od indikatora

Retail trejder trguje kad ima vremena. Institucionalni trejder trguje kad tržište ima karakter.

ŠTA RETAIL TREJDERI RADE

Otvore platformu posle posla u 21h, kad je londonska sesija završena, NY sesija u zatvaranju, a azijska tek počinje. Likvidnost je niska, spread je veći, kretanja su tanka i prevarljiva. Ulaze u trade. Setup "izgleda dobro", ali tržište nema sok da ga gurne — cena šeta levo-desno, stop-loss konačno biva pogođen na slučajnom whipsaw-u.

Ili još gore — trguju vikendom (Bitcoin, neki egzotični parovi). Subota popodne, niko nije kod terminala, jedan veliki nalog pomera cenu kroz 5 nivoa. Trade gotov pre nego što je ručak na stolu.

ŠTA INSTITUCIONALNI TREJDERI RADE UMETO TOGA

Imaju "kill zones" — vremenske prozore kada se desi 80% smislenog kretanja. Za FX:

- **Londonska seansa (08:00-11:00 CET):** najveći volume na EUR/GBP/CHF parovima, najjasniji breakout-ovi
- **NY otvaranje (14:30-16:30 CET):** najjača kretanja na USD parovima, news-driven volatility
- **Londonsko-NY preklapanje (14:30-17:00 CET):** maksimalna likvidnost, najtačniji entry-i

Sve van tih prozora — **ne trguju**. Bez izuzetaka. Sat vremena pre i posle Fed/ECB najave — opet ne trguju, jer su kretanja nelogička i stop-loss-ovi se brišu pre nego što tržište ode tamo gde fundamentalno ide.

KAKO DA PRIMENIŠ OVO VEĆ U SLEDEĆOJ NEDELJI

Definiši svoja **dva trading prozora** za sledeću nedelju. Ne tri, ne pet — dva. Na primer: 09:00-11:00 i 14:30-16:30 CET.

Van tih prozora, terminal je zatvoren. Ne otvaraš ga "da vidiš šta se dešava". Ako nemaš slobodno vreme u tim satima — fizički ne možeš dobro da trguješ FX, tačka. Razmisli o asset klasi sa drugim ritmom (npr. američke akcije ako si večernja osoba) ili promeni raspored.

Prazan period nije gubitak — to je tvoj "edge" jer 90% retail trejdera trguje kroz prazne periode i pravi greške koje institucionalni izbegavaju zatvaranjem terminala.

PRINCIP 04

04

Specijalizuju se na 1-2 instrumenta

Retail trejder skače sa para na par. Institucionalni trejder zna jedan instrument do kosti.

ŠTA RETAIL TREJDERI RADE

Današnji watchlist: EUR/USD, GBP/USD, USD/JPY, gold, Bitcoin, S&P, Tesla, Apple. Sutra: dodaje EUR/JPY, oil, ETH. Logika: "diverzifikacija". Stvarnost: ni za jedan instrument ne zna kada izlaze ekonomske vesti, koja je tipična dnevna range, kako se ponaša u londonskoj vs NY sesiji, sa kojim parovima korelira.

Rezultat: svaki trade je esencijalno strani teren. Setupi izgledaju isto na svim grafikonima — ali ponašanje *iza* setupa potpuno se razlikuje između EUR/USD i Bitcoin-a. Ulazi u trade na grafikonu koji ne razume, gubi pare na nijansama o kojima nije razmišljao.

ŠTA INSTITUCIONALNI TREJDERI RADE UMETO TOGA

Jedan trejder = jedan-dva instrumenta. Najviše tri. Ali ta tri su poznata na nivou koji retail nikad ne dostigne:

- Tipična dnevna range u svakoj sesiji
- Koje vesti pomeraju cenu i u kom obimu
- Sa kojim instrumentima korelira pozitivno/negativno
- Kakvi su tipični false break-out obrasci za taj specifični par
- Ko su drugi veliki igrači koji pomeraju cenu i kada se obično pojavljuju

Ovo nije akademsko znanje — to je *iskustveno znanje* koje se gradi 6+ meseci fokusiranog rada na jednom instrumentu. Posle toga, trejder vidi anomalije na grafikonu koje retail trejder vidi tek u retrospektu.

KAKO DA PRIMENIŠ OVO VEĆ U SLEDEĆOJ NEDELJI

Izaberi jedan par. Samo jedan. Predlog: **EUR/USD** ako počinješ — najveća likvidnost, najjasniji ritam, najdokumentovaniji.

Sledećih 30 dana — gledaj samo taj par. Drugi grafikoni zatvoreni. Vodi dnevnik: u koje vreme ima najveće kretanje, kakav je tipičan range, kako reaguje na NFP/CPI/ECB. Posle 30 dana, znaćeš taj par bolje od 95% retail trejdera koji su godinama na tržištu skačući po pet instrumenata.

Tek tada — možda — dodaj drugi. Ne pre.

PRINCIP 05

05

Proces > predikcija

Retail trejder pokušava da pogodi gde ide tržište. Institucionalni izvršava isti proces svaki put.

ŠTA RETAIL TREJDERI RADE

Otvore grafikon. Pitaju: "kuda ovo ide?" Pokušavaju da predvide. Ako se predikcija pokaže tačnom — euforija, povećanje rizika u sledećem trade-u. Ako se pokaže netačnom — frustracija, sumnja u sebe, traženje "boljeg sistema". Sledeća nedelja: nov sistem, nov set indikatora, nova teorija.

Problem: trejding nije pogađanje. Tržište je verovatnosno, ne deterministično. Niko — ni Goldman, ni Renaissance, ni najpametniji čovek u industriji — ne pogađa svaki trade. Razlika nije u **predikciji**, već u **procesu** koji se ponavlja identično, bez obzira na to da li je prethodni trade bio dobitnik ili gubitak.

ŠTA INSTITUCIONALNI TREJDERI RADE UMETO TOGA

Imaju checklistu. Doslovno štampanu ili u dokumentu pored monitora. Pre svakog trade-a:

1. **HTF bias check** — koji je smer na većem timeframe-u? (D1/H4)
2. **POI identifikacija** — gde je sledeća zona interesa za institucionalnu likvidnost?
3. **Confirmation pattern** — da li je struktura na manjem TF potvrdila smer?
4. **Risk calc** — exact lot size, stop-loss u pipovima, target u pipovima, R:R minimum 1:2
5. **Execution** — order placed, screenshot za journal
6. **Post-trade review** — zaključen trade ide u journal sa razlogom za trade i razlogom za ishod

Identičan checklist. Svaki trade. Bez obzira na "feeling". Verovatnoća dobre odluke ne dolazi iz predikcije — dolazi iz **dosledne primene istog procesa preko stotina trade-ova**.

KAKO DA PRIMENIŠ OVO VEĆ U SLEDEĆOJ NEDELJI

Napiši svoj 6-koračni checklist. Ne kompleksan — 6 koraka, ne više. Štampaj ga. Stavi ga pored ekrana. Pre svakog trade-a — pređi kroz svih 6, na glas ako treba, čekirajući ih jedan po jedan.

Vodi journal. Excel, Notion, papir — svejedno. Datum, par, ulaz, izlaz, razlog za trade, razlog za ishod, screenshot. Bez ovoga, posle godinu dana imaš samo P&L broj — a ne znaš zašto.

Posle 30 trade-ova, pregledaj journal. Tu počinje pravi rad — ne na grafikonu, nego na **sebi** kao operativnom sistemu.

ZAVRŠETAK

Šta sad

Pet razlika. Pet alata. Sve može da se primeni već sutra ujutru.

Ali — i ovo je važno — **čitanje nije isto što i implementacija**. Veliki broj retail trejdera pročitava ovakav PDF, klimne glavom, i nastavi da radi isto što i pre. Razlog: instinkti su jači od znanja, dok ne postoji sistem koji ih obuzdava.

Sistem se zove **proces uveden kroz strukturisanu obuku**, sa nekim ko ti vraća feedback dok ti se obrazac ne fiksira.

To je razlog zašto FX Doctor postoji.

TRI SLEDEĆA KORAKA

po nivou ozbiljnosti

AKO TEK ISTRAŽUJEŠ

Rezerviši besplatan Uvod

90 minuta, online ili uživo u Beogradu. Vidi da li je ovaj pristup za tebe pre nego što uložiš išta.

→ fxdoctor.pro/uvod

AKO SI SPREMAN ZA SISTEMATSKI RAD

Profesionalni trejder program

6 sesija kroz 3 nedelje, live sa mentorom, pristup signalima tima, zatvorena grupa. Besplatan uz \$1,000 depozit kod naše broker partnera.

→ fxdoctor.pro/profesionalni-trejder

AKO ŽELIŠ INSTITUCIONALNI NIVO

Institucionalni trejder · \$1,500

Order flow, smart money concepts, kompletna metodologija na institucionalnom nivou. Sa pristupom FXDoctorCore zajednici i mogućnošću funded account-a.

→ fxdoctor.pro/institucionalni-trejder

AUTOR

O autoru

Nikola Broćeta trguje aktivno na FX i CFD tržištima od **2003. godine** — više od dve decenije iskustva u praksi, kroz različite cikluse, regulative i platforme. Osnivač je FX Doctor obrazovnog ekosistema i Business Developer za PuPrime u regionu.

Glavni predavač u FX Doctor programima je **Mario Marki** iz Subotice — full-time trejder kome je trejding jedini posao i od kojeg živi. Mario je svoj put počeo upravo kao učenik Broćete, a danas vodi najveći deo obuka. Predstavlja živi dokaz da metodologija radi: učenik koji je prošao kroz isti sistem kroz koji prolaze novi klijenti i postao mentor.

FX Doctor tim trenira trejdere u Srbiji, regionu i celom Balkanu, sa live obukama u Beogradu i online sesijama dostupnim svima.

KONTAKT

nikola@broceta.com

ONLINE

fxdoctor.pro

© 2026 FX Doctor. Sva prava zadržana. Sadržaj ovog dokumenta je edukativnog karaktera i ne predstavlja investicioni savet. Trgovanje na FX i CFD tržištima nosi rizik gubitka kapitala.